

Litwa, Łotwa, Estonia

We wrześniu 1993 Jan Paweł II udał się na Litwę, Łotwę i Estonię - była to jego pierwsza wizyta na terenie dawnego ZSRR.

Papież modlił się na Wzgórzu Krzyży na Litwie - w miejscu, gdzie wznosi się las tysięcy krzyży postawionych ofiarom powstania styczniowego i rządów komunistycznych.

Na Uniwersytecie Ryskim Jan Paweł II dokonywał rozrachunku z komunizmem: "Kiedy człowiekowi odbiera się transcendentny punkt odniesienia, staje się on zaledwie kroplą w oceanie. Tak doszło do powstania sytuacji, w której w imię 'klasy' czy rzekomego dobra społecznego prześladowano lub wręcz uśmiercano jednostki". Papież przestrzegał przed mściwością: "W waszych oczach nie może być ani zwycięzców ani pokonanych".